

PM Rotel VII (Dnr KS 2022/408)

Anmälan om svar på remiss av Förslag om att upphäva Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2020:46) om besök i särskilda boendeformer för äldre under covid-19-pandemin

Remiss från Socialstyrelsen

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Erik Slottner anför följande.

Ärendet

Den 28 september 2020 beslutade Socialstyrelsen om föreskrifter (HSLF-FS 2020:46) om besök i särskilda boendeformer för äldre under covid-19-pandemin. Regeringen föreslog i början av mars 2022 att covid-19 inte längre ska anses vara en allmänfarlig eller samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen (2004:168).

Socialstyrelsen beskriver i remissen att HSLF-FS 2020:46 inte längre fyller sitt ursprungliga syfte och föreslår därmed att upphäva föreskrifterna. Situationen när föreskrifterna trädde i kraft skiljer sig markant från dagens situation eftersom pandemin nu befinner sig i ett nytt skede där de flesta blir lindrigt sjuka vid smitta och att dödstalen som kan härledas till pandemin har sjunkit i landet.

Socialstyrelsen har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande och på grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remiss godkänns.

Stockholm den 11 maj 2022

ERIK SLOTTNER

Bilaga
Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Regeringen föreslog i början av mars 2022 att covid-19 inte längre ska anses vara en allmänfarlig eller samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen (2004:168). Covid-19 ska dock anges som en anmälningspliktig sjukdom i smittskyddsförordningen. Regeringen bedömer att covid-19-pandemin har gått in ett nytt skede tack vare den höga vaccinationstäckningsgraden i kombination med de förändrade sjukdomsframkallande egenskaperna hos den nu dominerande virus-varianten omikron. Virusvarianten omikron sprids snabbare än tidigare varianter men ger mer sällan upphov till allvarlig sjukdom.

Den 9 februari 2022 togs de flesta åtgärderna som funnits på plats för att dämpa smittspridningen i samhället bort. Skyldigheten som var och en har enligt 2 kap. 1 § smittskyddslagen att genom uppmärksamhet och rimliga försiktighetsåtgärder medverka till att förhindra spridning av smittsamma sjukdomar är alljämt gällande. Efter den 9 februari 2022 kvarstår också vissa rekommendationer från Folkhälsomyndigheten bland annat för verksamheter inom vård och omsorg där fortsatt riskreducerande åtgärder, som t.ex. testning av personal, patienter och omsorgstagare vid symptom, smittspårning och source control rekommenderas. Vidare bedömer Folkhälsomyndigheten att en god följsamhet till basala hygienrutiner och andra vårdhygieniska rutiner är grunden för att förebygga smittspridning.

Vid en sammantagen bedömning av vad som nu är känt bedömer Socialstyrelsen att HSLF-FS 2020:46 inte längre fyller sitt ursprungliga syfte och bör hävas. Situationen när föreskrifterna trädde i kraft, den 1 oktober 2020, skiljer sig markant från dagens situation eftersom pandemin nu befinner sig i ett nytt skede. Även om smittspridningen i januari 2022 varit högre än någonsin i hela samhället blir de flesta lindrigt sjuka. Det gäller även de personer som tillhör den grupp som är bosatta i särskilt boende för äldre (SÄBO). Dödstalen har också varit lägre i hela Sverige, så även bland äldre personer. Folkhälsomyndigheten gör också antagandet att det inte kommer att uppstå behov av ytterligare smittskyddsåtgärder i samhället under den närmaste tiden. Vidare är covid-19 från och med den 1 april 2022 inte heller längre klassificerad som en samhällsfarlig eller allmänfarlig sjukdom, den är dock anmälningspliktig.

Socialstyrelsen bedömer att ett upphävande tidigast kan ske vid utgången av maj månad 2022.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 april 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till förslaget om att upphäva Socialstyrelsens föreskrifter om besök i särskilda boendeformer för äldre under covid-19-pandemin.

De föreskrifter som funnits på plats har varit ett stöd i arbetet för att ta emot besök i särskilda boenden för äldre men stadsledningskontoret delar Socialstyrelsens bedömning om att HSLF-FS 2020:46 inte längre fyller sitt ursprungliga syfte och därmed bör upphävas. Situationen i samhället är annorlunda idag och vid smitta blir de flesta lindrigt sjuka. Dödstaten på grund av pandemin har även dem sjunkit i landet.

Stadsledningskontoret vill vidare betona vikten av att verksamheterna inom äldreomsorgen fortsatt upprätthåller åtgärder som att tillämpa basala hygienrutiner och andra vårdhygieniska rutiner som rekommenderas av Folkhälsomyndigheten.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att rekommendationen om Förslag om att upphäva Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2020:46) om besök i särskilda boendeformer för äldre under covid-19-pandemin anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.